

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Jus Canonicvm R.P. Pavli Laymanni, Soc: Jesu Theologi, Et
Olim In Alma Et Episcopali Academia Dilingana SS.
Canonum Ordinarii Professoris**

Laymann, Paul

Dilingæ, 1666

Capitvlvm Vlt. Ex parte.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62559](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62559)

hile est, quod etiam ultra duos menses Vicarij, v.g. Cooperatoris sui operâ uti possit, totum ei officium suum commendando, & consilijs suis adiuvando. Sin autem impedimentum diu, v.g. pluribus mensibus duraturum sit, Ordinarium certiorum reddere debet Curatus.

2. Dico III. Vicarius qui titulum non habet, sed ad tempus ab Episcopo constitutus est, (v.g. dum parochus in studijs versatur, donec sacerdos factus sit, professionem in Religione fecerit, aut ob senium, aliamve infirmitatem ineptus vitam finierit) talis, inquam, Vicarius temporalis, si officium solus explere non possit, Cooperatorem seu Coadiutorem asciscere non prohibetur: sed totum Vicariæ officium alteri demandare nequit, spectato communi iure. Ita ex communi Sanchez lib. 3. disp. 31. n. 2. & 15. Ratio reddi debet, quia tanta, & non maior commendandi, aut substituendi potestas Vicario temporali ab Ordinario concessa censetur. Et confirmatur inde: Quia sicuti delegatus ad vniuersitatem causarum, cum quasi ordinariam seu æquiparatam ordinariam iurisdictionem habeat, vnam vel alteram causam, aut partem iurisdictionis delegare potest, uti colligitur ex l. 1. §. ab eo. ff. Quis, & à quo, & docet Gl. communiter recepta in l. à iudice, 5. ver. non habet, C. de Iudicijs, Gl. in c. cum causam, ver. delegatus, de appellat. Ita etiam Vicarius temporalis, cum & ipse quasi ordinaria iurisdictione, videl. sibi concessa, ac veluti commendata vtatur, ideo & ipsi alteri non totum officium, sed partem eius ex causa iusta commendandi potestas permittitur censetur. Limita assertionem; quibusdam locis consuetudinem interpretari, quod Ordinarius instituens in parochia Vicarium, etiam temporalem, seu amobilem permittat ipsi facultatem, ob causam necessariæ absentie, vel infirmitatis, ad breue tempus alium substituere, totum ipsi officium suum commendando. Quæ de re lege, quæ dixi lib. 5. tr. 6. c. 10. assert. 6. n. 13.

3. NOTANDVM Vn. Vicarius alium similem sibi Vicarium substituere prohibetur. Si enim perpetuus est, alium perpetuum Vi-

carium instituere nequit: cum idem titulus Vicariæ ad duos spectare non possit. Si autem temporalis Vicarius est, alium, etiam temporalem, Vicarium substituere nequit; nisi ex licentia ab Ordinario expressè, vel tacitè accepta: aded ut non suo, sed potius Ordinarij iure & auctoritate alium substituatur. At verò Vicarius perpetuus, etiam suo iure, seu proprio iure ad tempus modicum, & ob causam iustam Vicarium substituere potest, ut dictum est.

CAPITVLVM V.

Sua.

Vicarius Papæ iurisdictionem extra Urbem exercere non potest, nisi ei specialiter concessum sit. Quare literæ iustitiæ ab ipso impetratæ ad loca prouinciæ Romanæ, quæ est inter Capuanam & Pisanam prouincias, subreptitiæ censeri debent, præsertim si ipsemet Pontifex in particulari sua prouincia commoretur.

De Vicario Urbis Romæ, qui siue præfente, siue recedente Pontifice, constitutus est, nihil certum dici posse, annotauit hinc Ioann. Andreas, n. 7. Quia eius potestas pendet ex voluntate & commissione Papæ. Ait verò P. Gregor Tholosanus in syntagm. iuris, lib. 47. c. 35. n. 9. Quod Vicarius Papæ non tantum in Vrbe Roma, sed in tota diocesi Romana iurisdictionem ecclesiasticam in Clericos, & Religiosos, qui exempti non sunt, exerceat. Plura de Vicario Urbis legere potes apud Francisc. de Pauinis de potest. Capituli sede vacante, p. 2. princ. q. 10. n. 35.

CAPITVLVM VLT.

Ex parte.

Vicarij perpetui in suis Ecclesijs personaliter residere, & ad sacerdotium promoueri per fructuum subtractionem compelluntur. Ratio est: quia curam animarum, ac veluti curatum beneficium obtinent.

Nunc verò Vicarij perpetui, si intra annum, post pacificam vicariæ possessionem,

D d d d

legiti-

legitimo impedimento cessante, sacerdotium non accipiant, ipso iure priuationem incurrun, iuxta c. licet canon, 14. de elect. iun. Clem. vn. hoc tit. & dixi supra c. 1.

CAPITVLVM PRIMVM.
cod. Tit. in 6.

Romana.

PARAPHRASIS.

Archiepiscopus Rhemensis ob causam iustam excommunicauerat Officialem, seu Vicarium generalem Suffraganei sui. Dubitatum fuit, vtrum hæc sententia afficiat etiam eos, qui ab eodem Generali Vicario in officio eius gerendo (vel in totum, vel in partem) substituti sunt: Et acta ita substitutorum à Generali Vicario, seu Officiali valida essent. Ad primum respondet Innocent. IV. Quod Vicarij substituti, seu vicem gerentes ipsius Officialis, propter eius excommunicationem, censurâ eadem non afficiantur: cum exercendo officium, seu ministerium sibi commissum, non ideo communicent in crimine, ob quod excommunicatio in Officialem lata est. Ad alterum respondet: Acta Vicariorum substitutorum irrita esse, si ab ipso tantummodo Officiali, qui excommunicatus est, iurisdictionem acceperint.

SUMMARIUM.

1. Vicariorum tres species sunt: prima eorum, qui à lege seu canone constituuntur, secunda, qui ab homine; tertia, qui substituti in eadem iurisdictione dicuntur.
2. Generalis in spiritualibus Vicarius Episcopi habet ordinariam potestatem.
3. Vicarij temporales nec ordinariam, nec delegatam iurisdictionem habent; sed veluti ordinariam.
4. Discrimen inter Vicarium Episcopi Generalem in spiritualibus tantum, & Vicarium eiusdem Generalem in temporalibus tantum.

5. *Vi Vicarius in spiritualibus generalis sit, debet ei esse commissa generalis locorum seu totius diœcesis, & causarum.*
6. *Requiritur etiam, vt sit Vicarius seu Officialis principalis.*

Quandoque duo sunt Vicarij seu Officiales in diœcesi, quorum vnus principalis est, alter vero minus principalis, qui tantum in quibusdam casibus præest Confessorio: & iste non potest esse delegatus Sedis Apostolicae, nisi aliam dignitatem habeat, vel Ecclesia Cathedralis Canonicus sit.

7. *Si duo sunt Officiales æquè principales, rescriptum gratiæ v. g. dispensationis faciendæ, presentari potest vni ex illis, cui impetrans maluerit, eritq; locus preuentioni; ita vt post presentationem vni factam, alter se immiscere non possit.*
8. *Vicarius Generalis seu Officialis Episcopi, vt ei in episcopali tribunali substitutus est, eadem cum Episcopo persona censetur; vnde, sicut Episcopus, Metropolitanano subiectus est, secus est, si priuata persona delinquat; tunc enim Episcopus iudex est.*
9. *Potest Episcopus de delicto aut negligentia Vicarij in officio suo commissa cognoscere, eumque punire; ita vt Archiepiscopus se immiscere non queat, nisi Episcopus requisitus cognoscere, & factum emendare negligat.*
10. *Vicarius Generalis alium sibi non similem substituere in officio Vicariatus potest; eius tamen excommunicatio in substitutum non redundat, nisi in crimine, ob quod ille excommunicatus, sciret illi communicare.*
11. *Ex causa necessitatis propter absentiam, vel infirmitatem, Vicarium etiam sibi similem, hoc est, cum simili iurisdictione substituere potest.*
12. *Si iussu seu auctoritate Episcopi alium sibi substituat, absolute, & ad tempus longum, valet substitutio.*
13. *Vicarius delegare potest non suo iure, sed iure ac potestate sibi commissa ab Ordinario.*